جام جم
رسانه
MEDIA
۹
سه‌شنبه ۲۸ اسفند ۱۴۰۳ شماره ۷۰۰۹

نسیم نوروزی با رمز ۴۰۴

رسول شمالی
گروه رسانه

درحالی‌که چند روزی به آغاز سال ۱۴۰۴ باقی مانده است، یک تاک‌شوی جدید تلویزیونی مفرح و شاد تحت عنوان «نسیم ۴۰۴» با اجرای کامران نجف‌زاده از شنبه ۲۵ اسفند روی آنتن شبکه نسیم سیما رفته است. کامران نجف‌زاده که با برنامه «برمودا» که جایگاه ویژه‌ای در برنامه‌های گفت‌وگومحور شبکه‌های تلویزیونی رسانه ملی پیدا کرده است در ایام نوروز با یک برنامه متفاوت تلاش دارد فضای شاد و بهاری را برای بیننده‌های شبکه نسیم سیما روی آنتن ببرد. وی توانسته برنامه جذابی را به تهیه‌کنندگی کامران شهریوری و کارگردانی عباس اختری راهی آنتن شبکه نسیم کند. نسیم ۴۰۴ اگرچه در ظاهر یک برنامه گفت‌وگومحور است اما چهره‌های معروف و مطرح ورزشی، تلویزیونی، سینمایی، هنری و فرهنگی راحت و بدون تعارف از فعالیت‌های اجتماعی و قصه زندگی خود می‌گویند، به گونه‌ای که تماشاگران را تا انتها پای تلویزیون می‌نشانند.

در این برنامه، تلاش شده است تا از چهره‌های محبوب تلویزیونی در حوزه‌های فرهنگی، هنری و ورزشی که سال‌ها در تلویزیون حضور نداشتند، دعوت به عمل آید و به نوعی می‌توان گفت که آنها پس از سال‌ها برای نخستین بار دوباره به قاب تلویزیون بازگشته‌اند.

است، چون فرهنگ همیشه در حال تغییر است و ثابت نمی‌ماند. همچنین تحول فرهنگی اغلب نتیجه تعامل بین فرهنگ‌ها یا لایه‌های مختلف یک جامعه است. این تحول چندوجهی هنر، دین، خانواده، و اقتصاد را در بر می‌گیرد. البته گاهی نتایج تحولات فرهنگی قابل پیش‌بینی نیستند و می‌توانند غیرمنتظره باشند.

اهمیت تحول فرهنگی

تحول فرهنگی به جامعه کمک می‌کند تا با شرایط جدید مثل فناوری یا تغییرات اقلیمی، سازگار شود. همچنین تغییر ارزش‌های نامناسب به ارزش‌ها و هنجارهای مورد قبول، می‌تواند به بهبود شرایط زندگی منجر شود.

هویت‌سازی دیگر دلیل اهمیت تحول فرهنگی است. تحول می‌تواند هویت جدیدی برای جامعه ایجاد کند، اما درعین‌حال خطر ازدست‌دادن ریشه‌های فرهنگی را نیز به همراه دارد و لازم است از این منظر مورد مراقبت قرار گیرد.

تحول در دوران ریاست دکتر جبلی در رسانه ملی

تحول در دوران ریاست دکتر پیمان جبلی در سازمان صداوسیما، که از ۷ مهر ۱۴۰۰ با حکم رهبر معظم انقلاب آغاز شد، با هدف بازتعریف نقش این سازمان به‌عنوان بزرگ‌ترین نهاد فرهنگی کشور و بازگرداندن مرجعیت رسانه‌ای به صداوسیما پایه‌ریزی گردید. دکتر جبلی، با پیشینه فعالیت در حوزه‌های سیاسی و برون‌مرزی صداوسیما، ازجمله مدیریت شبکه‌هایی مانند پرس تی‌وی و العالم، و همچنین تجربه‌هایی چون معاونت رسانه‌ای شورای عالی امنیت ملی و سرپرست سفارت ایران در تونس، رویکردی تحول‌گرایانه را در پیش گرفت.

زمینه‌ها و اهداف تحول

جبلی در اولین اظهارنظر خود پس از انتصاب اعلام کرد که صداوسیما باید «رسانه کسانی باشد که صدای‌شان به جایی نمی‌رسد» و نقش مردمی خود را بازتعریف کند. این رویکرد در راستای بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی تعریف شد، جایی که او شعار «تحقق تمدن نوین اسلامی» را سرلوحه کار قرار داد.

این شعار به معنای تولیدمحتوا برای مخاطب ایرانی و همزمان گسترش مخاطبان بین‌المللی بود. او همچنین بر تقویت هویت ملی و انقلابی، ترویج سبک زندگی اسلامی ـ ایرانی، و هدایت فرهنگی تأکید داشت؛ اهدافی که در حکم انتصابش از سوی رهبر انقلاب نیز بر آنها تأکید شده بود.

اقدامات اولیه برای تحول

بازنگری در ساختار و مدیریت یکی از مهم‌ترین اقدامات دکتر جبلی در آغاز مسیر تحولی رسانه‌ملی بود. جبلی با تغییر مدیران کلیدی، ازجمله در معاونت سیاسی، تلاش کرد رویکردهای جدیدی را در سازمان نهادینه کند. برای مثال، انتصاب مدیران جوان و خلاق در حوزه خبر، به‌ویژه در معاونت سیاسی، با هدف بازگرداندن مرجعیت خبری به صداوسیما انجام شد. این اقدام مورد توجه برخی کاربران در شبکه‌های اجتماعی قرارگرفت که آن را نویدبخش تحولی در بخش خبر می‌دانستند. او بر جذب نخبگان جوان در حوزه‌های مختلف رسانه‌ای تأکید و اعلام کرد که ظرفیت‌های ملی، به‌ویژه نخبگان، در برنامه تحولی نقش محوری خواهند داشت.

تقویت شبکه‌های برون‌مرزی گام بعدی او بود. با توجه به سابقه جبلی در معاونت برون‌مرزی، یکی از سرفصل‌های اصلی تحول، تقویت شبکه‌های برون‌مرزی مانند پرس تی‌وی، العالم و هیسپان تی‌وی بود. او تأکید داشت که نگاه بین‌المللی صداوسیما نباید صرفا نمایشی باشد، بلکه باید ظرفیت‌های جهانی ایران را به نمایش بگذارد. دکتر جبلی درباره تغییر در رویکرد برنامه‌سازی نیز دیدگاه‌های تحولی داشت. او تلاش کرد صداوسیما را به‌عنوان یک کنشگر اجتماعی و گفتمان‌ساز معرفی کند. او اعلام کرد که برنامه‌ها باید هم‌افزا باشند و به نیازهای واقعی مردم پاسخ دهند. در حوزه خبر و در ابتدا برنامه‌هایی مانند ۲۰:۳۰ به مطالبات مردمی و تجمعات توجه بیشتری نشان دادند و تاثیرات مثبت آن برای کل جامعه محسوس بود. دکتر جبلی در جریان انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۳، بر برگزاری مناظره‌هایی «موثرتر و به‌دور از آسیب‌های دوره‌های قبل» تأکید کرد. او اعلام کرد که اگر در برنامه‌های تبلیغاتی نامزدها توهین یا هتک حرمت رخ دهد، طبق قانون، کمیسیون بررسی تبلیغات تصمیم‌گیری خواهد کرد. همچنین، پس از مراسم تشییع رئیس‌جمهور فقید، بر افزایش میزان مشارکت مردم مبتنی بر ظرفیت‌های رسانه‌ای تاکید کرد. اما ساختار دیرپای صداوسیما ازجمله چالش‌های پیش‌روی او بود و برخی صاحب‌نظران اعتقاد داشتند صداوسیما به‌دلیل ساختار پرسابقه خود، توانایی پذیرش تحولات پایدار را ندارد و تغییرات اولیه، مانند توجه به مطالبات مردمی، به‌مرور کمرنگ می‌شود، اما گذر زمان نشان داد که این‌گونه نبود و نشد.

تحول فرهنگی به جامعه کمک می‌کند تا با شرایط جدید مثل فناوری سازگار شود. همچنین تغییر ارزش‌های نامناسب به ارزش‌ها و هنجارهای مورد قبول، می‌تواند به بهبود شرایط زندگی منجر شود

دکتر جبلی آبان ۱۴۰۱ از سوی وزارت خزانه‌داری آمریکا تحریم شد و آذر همان سال، در فهرست تحریم‌های اتحادیه اروپا قرار گرفت. این تحریم‌ها فشارهای بین‌المللی را بر او و رسانه‌ملی افزایش داد اما عزم ایشان و مجموعه همکارانش را برای پیمودن مصمم‌تر راه تحول، جزم‌تر کرد.

ناگفته پیداست تحول در دوران ریاست دکتر جبلی با هدف بازگرداندن مرجعیت رسانه‌ای، تقویت هویت ملی، و گسترش نفوذ بین‌المللی صداوسیما پایه‌ریزی شد. او با تغییر مدیران، تقویت شبکه‌های برون‌مرزی، و تمرکز بر گفتمان‌سازی، گام‌هایی در این مسیر برداشت. بااین‌حال، ساختار پرسابقه صداوسیما، فشارهای بین‌المللی، و انتظارات بالای جامعه باعث شد که رسیدن به دستاوردهای این تحولات با سختی‌های خاصی نیز همراه باشد.

رسانه‌ملی و برنامه‌های تحول‌محور

رسانه ملی ایران در دوران ریاست دکتر پیمان جبلی، اقدام به تولید برنامه‌های متنوعی کرده است. این تحول با تأکید بر هویت ملی، ترویج ارزش‌های اسلامی ـ ایرانی، و پاسخگویی به نیازهای مخاطبان دنبال شده است.

رویکردها و استراتژی‌ها

مردمی‌سازی تولید: دکتر جبلی بر تولید برنامه‌ها براساس درخواست‌های مردم و استفاده از ظرفیت‌های مردمی، مانند مؤسسات فرهنگی و هنری مردم‌نهاد، تأکید کرده است. این رویکرد بخشی از سند تحول رسانه‌ملی است که بیش از دو سال است در حال اجراست.

تمرکز بر اسناد بالادستی: برنامه‌ها با توجه به بیانیه گام دوم انقلاب و سند تحول صداوسیما طراحی شده‌اند، که بر پاسداشت فرهنگ و هنر ایرانی ـ اسلامی و اشاعه دستاوردهای ملی تأکید دارد.

تقویت زیرساخت‌های فنی: جهش کیفی زیرساخت‌ها، مانند HD شدن ۱۲ شبکه تلویزیونی در سال ۲۰۲۰، به‌عنوان بخشی از تحول در ارائه خدمات با فناوری برتر دنبال شد.

...، شبکه‌هایی مانند رادیوورزش با ۱۱۸ برنامه در پنج عنوان
...قیقه، نمونه‌ای از این تلاش‌ها بودند. این برنامه‌ها شامل
...افزایی، حمایت از کالای ایرانی، و معرفی کارآفرینان بود.

...ی فاخر

...«مهیار عیار» که مورد تقدیر دبیر شورای عالی انقلاب
...ف هویت‌محوری و عدالت‌گستری انجام شده است. این
...ارزش‌های ملی و دینی را با کیفیتی بالا به مخاطب ارائه
...ی دیگر نیز با بهره‌گیری از برترین هنرمندان و کارشناسان،
...سند تحول تولید شده‌اند.

...محلی

...تولید حدود ۱۹ هزار ساعت برنامه از اواسط فروردین ۱۳۹۹،
...ید در سطح محلی کمک کرده است. این برنامه‌ها با تمرکز
...ی ظرفیت‌های بومی، به ایجاد گفتمان رسانه‌ای در حوزه

گفت‌وگوی «جام جم» با چند مجری رادیو در آستانه سال نو

بی‌عشق سر مکن که دلت پیر می‌شود

مریم کریمی
گروه رسانه

به‌زودی نوروز با عطر دل انگیز بهاری‌اش از راه می‌رسد، نوروزی که با ماه مهمانی خدا و شب‌های قدر تلاقی پیدا کرده تا با لبخندش قلب‌های تک‌تک ما را به تپش وادارد و نوید عشق، شادی و تازه‌شدن بدهد. به‌بهانه فرارسیدن سال جدید با چند مجری رادیویی گفت‌وگو کردیم.

خیر اندر خیر

سیدمهدی مفیدی، مجری برنامه «جوان ایرانی سلام» شبکه رادیویی جوان و مجری برنامه «صبح‌بخیر ایران» شبکه یک سیما درباره اتفاق مبارک همزمانی سال تحویل و شب‌های قدر توضیح می‌دهد: «ما همیشه می‌گوییم بهارمان با بهار قرآن یکی شد؛ از قضا تحویل سال هم با شب نزول قرآن یکی شده، به‌نظرم از این مبارک‌تر وجود ندارد. وقتی ماجرای شهادت حضرت علی(ع) را درنظر بگیریم و شب ضربت‌خوردن حضرت، می‌بینیم که این اتفاق چیزی جز خیر نیست، خیر اندر خیر اتفاق می‌افتد. شب قدر شب بازشدن درهای آسمان به روی بنده‌های خداست، شب استجابت دعا، شب نزول قرآن، شبی که با نام مبارک حضرت علی(ع) عجین شده و امسال این شب‌ها با سال تحویل، نوروز، تازه‌شدن طبیعت و نوشدن فصل همزمان شده است. هرچقدر به این تقارن، پیوستگی بهار، نوروز و شب قدر نگاه می‌کنیم، چیزی جز زیبایی نمی‌بینیم. واقعا زیبا و قشنگ است؛ جز خیر چیز دیگری نمی‌بینیم. امیدوارم در سال جدید اتفاقات خوبی برای همه رقم بخورد.»

ایجاد طوفان فکری و خلق ایده‌های نو

نگین خواجه‌نصیر، مجری رادیو فرهنگ که سابقه ۳۶ ساله در حرفه گویندگی و نویسندگی دارد، درباره اتفاقات تلخ و شیرین سالی که گذشت توضیح می‌دهد و می‌افزاید: «درباره اتفاقات تلخ سال دوست ندارم صحبت کنم، چون فکر می‌کنم هر سختی‌ای باعث می‌شود که ما در ورطه آزمون باشیم، دوباره از نو رشد کنیم و شکوفا شویم اما یکی از اتفاقات شیرین امسال همین طرح برنامه ایستگاه ۱۰۶ بود که با همکاران آن را ارائه کردیم؛ خدا را شکر که مورد استقبال مخاطبان رادیو فرهنگ قرار گرفت و خیلی مخاطبان خوبی پیدا کردیم.» خواجه نصیر با بیان تعامل بیشتر با مخاطب کاربر، پیشنهاداتی برای بهترشدن برنامه‌های رادیو در سال آینده دارد و یادآوری می‌کند: «به‌نظرم حضور اتاق فکر در طراحی برنامه‌ها خیلی مؤثر است؛ اتاق فکری که متشکل از تمام عوامل برنامه باشد چراکه ما یک کارگروهی انجام می‌دهیم و انجام کارگروهی نیاز به تعامل، ایجاد طوفان فکری، خلق ایده‌های نو و جدید دارد. اگر برای هر برنامه‌ای اتاق فکر با حضور تمام عوامل وجود داشته باشد و این تعامل بین عوامل صورت بگیرد، حتی بعد از پخش برنامه هم می‌توانیم با فکر و ایده‌های نوگرد هم آییم.»

علاقه‌مندی به حوزه ادبیات

امیرحسین مدرس، مجری برنامه «شیرین بیان» و «این مردم نازنین» از رادیو صبا در پاسخ به این پرسش که اگر قرار باشد سال آینده برنامه جدیدی پیشنهاد دهد، چه برنامه‌ای خواهد بود، می‌گوید: «به‌دلیل علاقه‌ام به حوزه ادبیات، پیشنهاد می‌کنم که در این حوزه برنامه‌ای ساخته شود. این برنامه می‌تواند به معرفی متون کهن یا آثار معاصر بپردازد، چه در حوزه شعر و چه نثر.»

مدرس در ادامه به آثار ادبی که می‌تواند مورد توجه قرار گیرد، اشاره می‌کند و می‌افزاید: «آثاری مانند گلستان و بوستان سعدی، داستان‌های کلیله‌ودمنه و دیگر متون قدیمی که قابلیت بازپروری و دراماتورژی دارند، می‌توانند موضوعات خوبی برای برنامه‌های آینده رادیو باشند.» مجری «نیم‌رخ» در پایان وقتی از او می‌پرسیم که اگر گوینده نبود، دوست داشت تحویل سال جدید را کجا باشد، می‌گوید: «اگر بنا بود چنین انتخابی داشته باشم، ترجیح می‌دادم به یکی از کتابخانه‌ها و گنجینه‌های نسخ خطی فارسی در هند، پاکستان یا کشمیر بروم، یا حتی گنجینه نسخ خطی فارسی در واتیکان.»

بهره‌مندی از نیروهای جوان و خلاق

لاله اکبری، از گوینده‌ها و مجریان قدیمی رادیو جوان است که حدود ۳۰ سال سابقه اجرا دارد. او در حال حاضر با شبکه رادیویی جوان، پیام و آوا همکاری می‌کند و درباره این‌که چه پیشنهادی برای بهترشدن برنامه‌های رادیو در سال آینده دارد، توضیح می‌دهد: «با وجود گسترش فضای مجازی، حضور شبکه‌های متعدد و با پیشرفت تکنولوژی، رادیو هنوز که هنوز است جایگاه خودش را دارد اما باید از نیروهای جوان، خلاق و با دانش بیشتر استفاده کند. جوان‌هایی که دلسوز رادیو هستند و عاشقانه رادیو را دوست دارند، چراکه پشت برنامه‌سازی‌شان فکر دارند. ما جوان‌های بااستعداد خیلی داریم، حداقل از طریق پادکست‌هایی که می‌سازند می‌توان دید که چه میزان خلاق و عاشق رادیو هستند. بهتر است در کنار استفاده از تجربیات پیشکسوتان و قدیمی‌ها، از جوانان پویا و با طراوت استفاده کنیم. بی‌شک اگر این دو گروه دست به دست هم دهند، جایگاه رادیو بهتر و بهتر خواهد شد. البته جایگاه رادیو در قلب شنونده‌هاکه مخاطب اصلی هستند، همیشه محفوظ است.»

- گزارش تحلیلی از برنامه‌های رسانه‌ملی در ایام انتخابات زودهنگام ریاست‌جمهوری

مرداد
- گزارش تحلیلی از سریال سرزمین مادری
- پرونده ویژه برای سریال فراری (فصل اول)
- گزارش از استودیوی محرمی تلوبیون
- گزارش تحلیلی از سریال غریبه

شهریور
- مطلب ویژه درباره مسابقه خانه
- گزارش ویژه از مجموعه آقای قاضی
- گزارشی از تنوع روایت در موج نو سریال‌سازی
- گزارش ویژه از ابهامات استفاده رسانه‌ملی از سیستم VAR در لیگ برتر
- پوشش ویژه جشنواره رصتا

مهر
- گزارش ویژه از پوشش زنده پاسخ موشکی ایران به حملات رژیم صهیونیستی
- گزارش ویژه از سه سالگی تحول در رسانه‌ملی
- گزارش ویژه از عملیات رسانه‌ای تلویزیون بعد از حمله رژیم صهیونیستی به لبنان
- گفت‌وگوی ویژه با مدیران مرکز پویانمایی صبا

آبان
- گزارش ویژه از برنامه باسابقه به خانه برمی‌گردیم
- مطلب تحلیلی از روند سریال‌سازی براساس شخصیت زن ایرانی
- گفت‌وگوی ویژه با مدیرکل تأمین و رسانه بین‌الملل درباره پخش ۱۳۰ فیلم جدید در شش ماه
- مصاحبه ویژه با بازیگران و عوامل سریال تانک‌خورها

آذر
- گزارش ویژه از شهرک سینمایی غزالی
- پرونده ویژه درباره سریال مهیار عیار
- گزارش تحلیلی از نظرسنجی‌ها پیرامون مجموعه آقای قاضی
- نشست ویژه سریال سوجان

دی
- یادنامه ویژه درگذشت زنده‌یاد ژاله علو
- مصاحبه اختصاصی با سهیل اسعد به بهانه برنامه سندباد
- گزارش ویژه از برنامه‌های یلدایی رسانه‌ملی
- مصاحبه اختصاصی ویژه با گیتی خامنه، مجری خاطره‌ساز دهه ۶۰
- گزارش جامع از نشست افق تحول در رسانه‌ملی

بهمن
- گزارش ویژه از حضور برنامه‌های تلویزیونی در جشنواره فیلم فجر
- بررسی ویژه از اقدامات رژیم صهیونیستی علیه خبرنگاران جبهه مقاومت
- نشست و گپ‌وگفت با عوامل سریال فراری (فصل دو)
- مصاحبه و نشست اختصاصی با رئیس ساترا
- گفت‌وگو با تعدادی از مدیران شبکه‌های رادیویی

اسفند
- نشست و گپ‌وگفت با عوامل و بازیگران سریال فریبا
- یادنامه درگذشت چهره‌های مطرح دوبلاژ، مرحوم رضایی و مرحوم والی‌زاده
- گزارش ویژه از پوشش رسانه‌ملی پیرامون تشییع شهدای مقاومت
- مصاحبه ویژه درباره کتابخانه مرکزی سازمان صداوسیما
- گزارش ویژه از برنامه‌های رمضانی رسانه‌ملی
- نشست و گپ‌وگفت با عوامل و بازیگران سریال مرهم
- گزارش از پشت‌صحنه برنامه هلال
- گزارش از پشت‌صحنه برنامه محفل
- گزارش از پشت‌صحنه برنامه ماه خدا